

RAPORT PODSUMOWUJĄCY

KONSULTACJE SPOŁECZNE

dotyczące założeń projektu

**„Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla
zachowania dziedzictwa kulturowego – etap II”**

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości

ul. Woźna 12, 61-777 Poznań

Wielkopolskie
Muzeum
Niepodległości

Poznań, marzec 2020 r.

1. Kontekst

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości (dalej również WMN, Muzeum) jest samorządową instytucją kultury podległą Miastu Poznań. Jednym z oddziałów WMN jest Muzeum Martyrologii Wielkopolan – Fort VII.

Zabytkowy Fort VII został zbudowany przez Niemców w latach 1876–1880 jako część Twierdzy Poznań. W czasie II wojny światowej pełnił funkcję pierwszego w Polsce obozu koncentracyjnego. Po wojnie obiekt został przejęty przez Ludowe Wojsko Polskie i służył głównie jako magazyn wojskowy. W 1979 r. na wydzielonej części obiektu utworzono Muzeum Martyrologii Wielkopolan – Fort VII. Do 2000 r. prawa część fortu była wykorzystywana przez wojsko, a pomieszczenia pełniły funkcje magazynowe. Obecnie teren ten wraz z otaczającymi go wałami i częścią środkowego trawersu ziemnego nie jest dostępny. W 2006 r. Miasto Poznań przekazało całość Fortu VII Wielkopolskiemu Muzeum Niepodległości. Przed Muzeum postawiono zadanie nadania Fortowi VII funkcji zgodnych z charakterem obiektu, jako Miejsca Pamięci Narodowej. Działania niezbędne do realizacji tej misji obejmują przeprowadzenie prac konserwatorskich, remontowych i porządkujących zmierzających do rozbudowy powierzchni muzealnej, podkreślenia historycznej wartości obiektu, oraz ukazania całej skomplikowanej historii Fortu VII. Obecnie część Fortu VII jest dostępna dla zwiedzających. Mogą oni zwiedzić udostępnione pomieszczenia, obejrzeć eksponaty, przy czym wygląd całego obiektu pozostawia nadal wiele do życzenia. Stąd potrzeba remontu oraz adaptacji nowych pomieszczeń do potrzeb nowoczesnego wystawiennictwa i edukowania, jak również poprawy estetyki otoczenia budynków.

Aby zrealizować ten cel Wielkopolskie Muzeum Niepodległości realizuje program inwestycyjny. W 2017 r. została podpisana umowa w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 (umowa o dofinansowanie RPWP.04.04.01-30-0042/16-00 z dnia 20.12.2017 r.) o dofinansowaniu pierwszego etapu projektu „Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego”. W ramach przedsięwzięcia są realizowane roboty budowlane i prace pielęgnacyjne - zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz obiektu, a w szczególności:

- rozbiórki oraz prace remontowo-renowacyjne elewacji i murów fosy – m.in. zdjęcie przekryć wtórnych nad fosami, odbudowa ścian galerii przeciwskarpowej i ściany przy kazamatach baterii dołączonej po lewej stronie fos połączone z likwidacją zjazdów do fosy od południa, odrestaurowanie muru przy bramie głównej, odtworzenie bramy zamykającej most;
- renowacja pomieszczeń oraz zagospodarowanie terenu w obrębie prawego majdanu i prawej podwalni prowadzącej na prawy majdan.

Kontynuując tę koncepcję Wielkopolskie Muzeum Niepodległości - wraz z Partnerami Norweskimizamierza złożyć do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wnioski o dofinansowanie drugiego etapu przedsięwzięcia - pod nazwą „Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego – etap II”. Ministerstwo jest operatorem programu „Kultura” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014 – 2021 Działanie 1: Poprawa zarządzania dziedzictwem kulturowym.

W ramach projektu przewidziano w szczególności:

- zmianę sposobu użytkowania pomieszczeń powojennych w obrębie koszar szyjowych, blokhauzu, stajni i kaponiery czołowej na obiekt muzealny wraz z ich renowacją;
- rozbudowę kładki w fosie;
- program działań „miękkich” dotyczących szkoleń i nowej oferty kulturalnej i edukacyjnej Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości.

Szczegółowy zakres przedsięwzięcia, a także nowe elementy oferty Muzeum, których wygenerowanie umożliwi realizacja inwestycji, przedstawiono w dokumencie „Zakres konsultacji społecznych. Założenia projektu „Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego – etap II” Dokument poddano konsultacjom społecznym. Konsultacje przeprowadzono od 27 lutego 2020 r. do 10 marca 2020 r. W ich trakcie zbierano opinie i uwagi od mieszkańców oraz innych interesariuszy dotyczące założeń przedsięwzięcia. Niniejszy raport stanowi podsumowanie procesu konsultacyjnego.

2. Przedmiot konsultacji

Przedmiotem konsultacji były sporządzone przez Wielkopolskie Muzeum Niepodległości, wraz z Partnerami, założenia przedsięwzięcia „Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego – etap II”.

3. Podmiot konsultacji

Ofertę udziału w konsultacjach skierowano przede wszystkim do mieszkańców Poznania oraz instytucji zainteresowanych przedsięwzięciem oraz nową ofertą kulturalną i edukacyjną Muzeum po zakończeniu przedsięwzięcia.

4. Cel konsultacji

Główne cele konsultacji:

- zapoznanie mieszkańców Wielkopolski, a w szczególności Poznania, z założeniami przedsięwzięcia „Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego – etap II”;
- poznanie opinii mieszkańców oraz innych interesariuszy, w tym instytucjonalnych, nt. założeń oraz umożliwienie zgłoszenie uwag;
- ewentualna korekta dokumentu, a tym samym koncepcji przedsięwzięcia i przyszłej oferty kulturalnej i edukacyjnej WMN.

5. Organizacja i przebieg konsultacji

Konsultacje społeczne zostały zorganizowane przez Wielkopolskie Muzeum Niepodległości.

5.1. Ogłoszenie

Organizatorowi konsultacji zależało, aby informacja o planowanym przedsięwzięciu i jego założeniach dotarła do możliwie szerokiego grona odbiorców zainteresowanych problematyką rewitalizacji Fortu VII.

Zaproszenie do konsultacji zostało ogłoszone:

- na stronie internetowej Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości w zakładce „Aktualności”;
- na stronie FB Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości;
- rozesłane mailem do potencjalnych odbiorców;
- umieszczone w newsletterze i rozesłane do ponad 300 adresów mailowych.

Zaproszenie zawierało program konsultacji oraz załącznik w postaci dokumentu „Zakres konsultacji społecznych. Założenia projektu „Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego – etap II”, informację nt. celów, zakresu rzeczowego i szacowanych nakładach, działaniach kulturalnych i edukacyjnych planowanych do wdrożenia po zakończeniu inwestycji.

5.2. Formy konsultacji

Konsultacje społeczne były prowadzone w dwóch formułach.

1. Zbieranie uwag i opinii z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego wraz z zakresem konsultacji społecznych stanowiącego **Załącznik nr 1** do niniejszego raportu. Wypełnione formularze można było dostarczyć:

- a. drogą elektroniczną na adres e-mail m.mleczek@wmn.poznan.pl;
- b. drogą korespondencyjną na adres Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości;
- c. do siedziby Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości przy ul. Woźnej 12 w godzinach pracy Muzeum.

2. Na stronie internetowej Muzeum została umieszczona ankieta z pytaniami zamkniętymi. Raport z ankiety stanowi **Załącznik nr 3**.

6. Wnioski

W konsultacjach swoje opinie wyrazili przedstawiciele 2 podmiotów oraz 64 osób.

Lista uwag znajduje się w **Załączniku nr 2** (z dwóch form konsultacji - ankiety i formularza).

Załącznik nr 1. Formularz zgłaszania uwag

FORMULARZ ZGŁASZANIA UWAG I OPINII W TRAKCIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH DOTYCZĄCYCH PRZEDSIĘWZIĘCIA

Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego – etap II

1. INFORMACJE WSTĘPNE

Szanowni Państwo,

Zapraszamy do zgłaszania uwag i opinii do założeń przedsięwzięcia „Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego – etap II”, wypełniając poniższy formularz.

Uwagi i opinie można zgłaszać w terminie od 27 lutego 2020 r. do 10 marca 2020 r.

Prosimy o dostarczenie formularza:

- w wersji papierowej do siedziby Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości przy ul. Woźnej 12 w Poznaniu w godzinach pracy Muzeum (8.00 – 16.00),
- drogą korespondencyjną na adres Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości: ul. Woźna 12, 61-777 Poznań,
- skanu dokumentu drogą elektroniczną na adres e-mail m.mleczo@wmn.poznan.pl.

Otrzymane opinie i uwagi zostaną poddane analizie, a uzasadnione propozycje zmian zostaną zarekomendowane do ostatecznej wersji dokumentu.

2. FORMULARZ

Dane kontaktowe

Imię i nazwisko osoby zgłaszającej uwagi:

Nazwa reprezentowanej instytucji (jeśli dotyczy):

Adres korespondencyjny (opcjonalnie):

Tel. kontaktowy (opcjonalnie):

Adres e-mail (opcjonalnie):

Uwagi i opinie (zakres konsultacji znajduje się w Załączniku nr 1)

Prosimy o zamieszczenie w tabeli poniżej:

1. Punkt, którego dotyczy uwaga. (I Cele i zakres rzeczowy projektu – II Proponowana oferta kulturalna)
2. Fragment konsultowanego dokumentu, którego dotyczy zmiana.
3. Zaproponowana zmiana.

Pkt. którego dotyczy uwaga	fragment, którego dotyczy zmiana	zaproponowana zmiana

Oświadczenie

Ja, niżej podpisany oświadczam, że wyrażam zgodę na przetwarzanie danych osobowych zawartych w niniejszym formularzu w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących opracowania dokumentu pn. Założenia przedsięwzięcia „Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego – etap II” zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Administratorem danych osobowych jest Dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości, ul. Woźna 12, 61-777 Poznań. Osoba, której dane osobowe są przetwarzane ma prawo dostępu do treści swoich danych i ich poprawiania. Podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże brak danych osobowych będzie skutkować nieuwzględnieniem uwagi lub opinii. Dane będą przetwarzane do celów przeprowadzenia konsultacji społecznych związanych z opracowaniem dokumentu pn. Założenia przedsięwzięcia „Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego – etap II”.

.....

(data i podpis)

Zakres konsultacji społecznych.

Założenia projektu „Renowacja i adaptacja Fortu VII w Poznaniu dla zachowania dziedzictwa kulturowego – etap II”

KRÓTKI OPIS OBIEKTU

Muzeum Martyrologii Wielkopolan - Fort VII jest jednym z oddziałów Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości. To zabytkowy obiekt militarny, zbudowany przez II Rzeszę na okupowanych przez nią ziemiach polskich. Jest elementem potężnego systemu fortyfikacji wzniesionego wokół Poznania na przełomie XIX i XX w. (Festung Posen) - jednego z największych tego typu systemów w Europie. Choć jest bez wątpienia dużą architektoniczną osobliwością, o jego szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego zdecydowały przede wszystkim wydarzenia z okresu II wojny światowej. W październiku 1939 r. hitlerowskie Niemcy uruchomiły w Fortcie VII pierwszy obóz koncentracyjny w okupowanej Polsce. Obóz będący największym w Wielkopolsce ośrodkiem eksterminacji polskich elit, słynący z niewyobrażalnego okrucieństwa pracujących w nim esesmanów. W Fortcie VII Niemcy po raz pierwszy użyli komory gazowej do masowego mordowania ludności cywilnej. Po II wojnie światowej Fort VII został przejęty przez polskie wojsko, służąc mu głównie do celów magazynowych. Jego zabytkowa struktura doznała wielu zniszczeń.

I CELE I ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU

W zakresie inwestycyjnym projektu znajdzie się kompleksowa renowacja pomieszczeń koszar sztyjowych, kaponiery czołowej, blokhauzu oraz fosy fortu. Prace renowacyjne obejmą również przestrzeń przed bramą wjazdową do zabytkowego obiektu. Trwające kilkadziesiąt lat użytkowanie Fortu VII w charakterze obiektu magazynowego doprowadziło do jego dużej degradacji, stąd konieczność objęcia projektem szerokiego frontu robót. Restaurowane fragmenty Fortu VII zostaną zaadaptowane na cele muzealne: powstaną nowe miejsca dla ekspozycji stałych i czasowych o tematyce martyrologicznej z okresu II wojny światowej; przewidziane jest również przygotowanie ekspozycji stanowiących magnes dla osób zainteresowanych tematyką fortyfikacyjną. Skutkiem prac renowacyjnych i adaptacyjnych ma być także udostępnienie odpowiednio wyposażonych pomieszczeń do prowadzenia zajęć edukacyjnych. Dysponowanie takimi pomieszczeniami pozwoli zróżnicować i zintensyfikować ofertę edukacyjną, której zadaniem będzie rozwijać empatię, propagować etos społecznej służby i wierności ojczyźnie, tłumaczyć korzenie i skutki totalitaryzmu, przyciągać środowiska zainteresowane budowaniem atmosfery pojednania.

Szacowana wartość inwestycji to około 15.000.000 zł

II PROPONOWANA OFERTA KULTURALNA

1. Spacer po obszarze przyległym do zewnętrznej strony fosy Fortu VII stworzony w aplikacji VR (virtual reconstruction) pobieranej na telefon lub tablet. Aplikacja odtworzy historyczny wygląd fortecznego krajobrazu, który uległ całkowitemu zniszczeniu lub uzyskał wygląd znacznie odbiegający od pierwotnego. W wielu przypadkach stał się też niedostępny dla muzealnych gości.

2. Sześć nowych ścieżek tematycznych zwiedzania Fortu VII. Zwiedzanie będzie prowadzone na podstawie opracowanych wcześniej tek informacyjnych, przygotowanych we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej pt. „Eksterminacja inteligencji polskiej w obozie koncentracyjnym w Fortcie VII w Poznaniu”.

Wybitni Wielkopolanie – ofiary obozu w Fortcie VII

Działacze społeczni i polityczni zamordowani w Fortcie VII

Przedstawiciele świata nauki wśród ofiar obozu w Forcie VII

Instruktorzy polskiego harcerstwa poddani represjom w Forcie VII

Martyrologia wielkopolskiego duchowieństwa w Forcie VII

Przedstawiciele świata sztuki zamordowani w Forcie VII

3. Nowa ścieżka tematyczna w Forcie VII dla osób zainteresowanych fortyfikacjami

Istotą działania jest wprowadzenie nowej ścieżki nt. historii systemów fortyfikacji zbudowanych na terenie Poznania w XIX i XX w. (twierdzy poligonalnej i twierdzy fortowej). Ścieżka będzie opowiadała o okolicznościach budowy poznańskich fortów, używanego w nich uzbrojenia, warunków życia fortowych załóg żołnierskich, materiałów archiwalnych pomocnych w przyswajaniu wiedzy o architekturze militarnej w Poznaniu pod pruskim zaborem.

4. Kino plenerowe prezentujące filmy dokumentalne poświęcone problematyce martyrologicznej z okresu II wojny światowej, a także popularyzujące wiedzę o XIX- i XX-wiecznych fortyfikacjach europejskich.

5. Jazzowe dziady w Forcie VII - widowisko muzyczno-słowne nawiązujące do dawnego obrzędu ludowego ze wschodnich kresów Rzeczypospolitej, podczas którego wywoływano duchy zmarłych. Realizatorzy widowiska – muzycy wywodzący się ze środowiska poznańskich instrumentalistów jazzowych przy merytorycznym wsparciu pracowników Katedry Jazzu Akademii Muzycznej im. Ignacego Paderewskiego w Poznaniu.

6. Całodniowe forum dyskusyjne nt.: „Gdy brakuje słów... Jak opowiadać o wojennym okrucieństwie i cierpieniu”

7. Seria koncertów muzycznych, podczas których prezentowana będzie muzyka skomponowana przez twórców doświadczonych pobyt w niemieckich nazistowskich obozach koncentracyjnych

8. Program rezydencji artystycznych

9. Spektakl interdyscyplinarny z udziałem europejskich artystów

10. Prelekcje dla miłośników historii pt. „Za murami fortów. Jeńcy wojenni w Poznaniu 1939-1945”

11. „Pojmuję, czuję, szanuję” – sprofilowane oprowadzanie po Forcie VII jako element terapii zajęciowej adresowanej do osób zagrożonych społecznym wykluczeniem

12. Spotkania dla seniorów. Aktywizacja kulturalna seniorów

13. Historyczny pomost – organizacja paneli dyskusyjnych w międzynarodowym gronie z wykorzystaniem techniki live streamingu

14. Oprowadzania dla osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu i intelektualną

15. Roczny program kuratorski (cykl wystaw sztuki współczesnej)

16. Gra terenowa „Odkrywca, zdobywca Fortu”

Załącznik nr 2. Lista uwag zgłoszonych do procesie konsultacji w obydwu formach konsultacji

I. „Czy ma Pan/Pani sugestie. Które mogłyby zachęcić do odwiedzenia Fortu VII?” – Uwagi z ankiety

1.

„80 lat temu został w forcie VII bestialsko zamordowany wybitny polski fizyk prof. Kalandyk ur. w Kamieńcu Podolskim. Należy wyeksponować ten fakt.”

Odpowiedź: Muzeum przewiduje przygotowanie wystawy stałej poświęconej więźniom "Ofiary Intelligenzaktion w Forcie VII", będzie tam fragment poświęcony tej postaci. Staramy się o jej dofinansowanie ze środków EOG.

2.

„Bardzo żałuję, że powyższa ankieta nie jest ankietą wielokrotnego wyboru - trudno i bez sensu jest wybierać tylko jedną opcję, rozwój Fortu powinien iść wielowątkowo. wybrałam "Historyczny pomost", ale uważam że równie ważne są także: oprowadzanie dla osób niepełnosprawnych (i przystosowanie ogólne całego obiektu pod tym kątem) a także położenie większego nacisku na fakt, że był to de facto pierwszy obóz koncentracyjny na ziemiach polskich (nie wiem czy wpisuje się to w enigmatyczne określenie "Nowe ścieżki o tematyce martyrologicznej" - bo swoją drogą jest to zupełnie puste określenie, co ma się w tym właściwie zawierać?). Moja matka i moja teściowa były obie przetrzymywane w Forcie VII i mam bardzo osobisty stosunek do tej sytuacji.”

Odpowiedź: Element niewartego życia jest już eksponowany w działalności Muzeum, uzyskanie dofinansowania ze środków EOG pozwoli ten wątek jeszcze bardziej wyeksponować. Oprowadzanie i dostosowanie oferty dla osób z niepełnosprawnościami planowane jest również po uzyskaniu dofinansowania ze środków EOG.

3.

„Dobrze byłoby organizować w F.VII lekcje, konkursy itp. dla młodzieży.”

Odpowiedź: Po otrzymaniu dofinansowania ze środków EOG będzie możliwość oprowadzania z edukacją, zostanie stworzona do tego specjalna przestrzeń.

4.

„Fort VII to idealne miejsce na centrum informacji o Festung Posen!”

Odpowiedź: Dzięki środkom norweskim planujemy tak zrobić.

5.

„Fort VII to miejsce pamięci o ludobójstwie, dlatego każdy powinien je odwiedzić.”

6.

„Fort VII z uwagi na rolę jaką pełnił i swój ogólny kontekst jest niewątpliwie miejscem przerażającym, jednocześnie teren jest miejscem inspirującym tzn. człowiek po wizycie w miejscu tak silnie nacechowanym przemocą, męczeństwem wychodzi zupełnie odmieniony, odwiedzając Fort, widz może uzupełnić wiedzę historyczną, często w interesujący sposób poprzez prace artystyczne, spektakle, wystawy, a także utożsamić się z więźniami, poczuć klimat. Paradoksalnie, po wizycie w Forcie VII człowiek czuje się oczyszczony, mądrzejszy, docenia prozę codziennego życia, a jego wszelkie prywatne problemy stają się nic nieznaczące.”

7.

„Generalnie bardzo mi zależy na tym, żeby Fort VII stał się miejscem pamięci z prawdziwego zdarzenia - przy uwzględnieniu obecnych zdobyczy muzealnictwa.”

Odpowiedź: Robimy wszystko co w naszej mocy, żeby tak się stało! Stąd nasze starania o kolejne środki zewnętrzne.

8.

„Kino plenerowe, sprofilowane oprowadzanie po Forcie, koncerty muzyczne, specjalistyczne oprowadzanie dla osób z dysfunkcjami. Koniecznie powinien być dostępny audio przewodnik języku polskim, angielskim i niemieckim. Poszerzony o wspomnienia byłych więźniów, o ile takowe zostały nagrane.”

Odpowiedź: W przyszłym roku, po zakończeniu jednego z projektów prowadzonych na Forcie będzie możliwość zwiedzania Fortu z audio przewodnikiem. W ramach środków EOG planujemy specjalne oprowadzanie „W obozowej mgle”, rodzaj ścieżki w audio przewodniku przygotowaną na podstawie ścieżki dźwiękowej spektaklu, w której zwarte są m.in. wspomnienia więźniów.

9.

„Łatwa możliwość sprawdzenia, czy ktoś z rodziny był więziony w tym forcie.”

Odpowiedź: Muzeum nie dysponuje kartoteką pozostawioną przez oprawców, oryginalna kartoteka została przez nich zniszczona. Tzw. kartoteka muzealna jest odtwarzana na podstawie relacji byłych więźniów, członków ich rodzin oraz opracowań naukowych.

10.

„Nie”

11.

„Nie mam”

12.

„Niesamowita - przyjazna atmosfera stworzona przez obecny zespół pracowników Muzeum Fort VII z p. G. Kucharczykiem na czele! Kompetencja w 100%. Polecam!”

13.

„Oprowadzanie w różnych obcych językach a nie tylko po angielsku.”

Odpowiedź: Obecnie możliwe jest również oprowadzanie w języku rosyjskim. Przewidziany w tym roku zakup audio przewodników, gdzie będzie również oprowadzanie w języku niemieckim.

14.

„Oprócz akcentów związanych z martyrologią wyeksponowanie walorów fortyfikacyjnych obiektu. Koszary, kaponiery w tym czołowa, fosa, remizy artyleryjskie, usprawnienie mechanizmów jednej z wind amunicyjnych.”

Odpowiedź: Wymienione działania są już realizowane w ramach jednego z projektów, pozyskanie środków norweskich pozwoli je jeszcze bardziej rozwinąć.

15.

„Podkreślanie znaczenia historii dla aktualnej sytuacji miasta/regionu.”

16.

„Programy edukacyjne dla szkół.”

Odpowiedź: W nowej ofercie szkoły przewidziane są jako jeden z kluczowych odbiorców Muzeum.

17.

„Proponuję organizować jak najwięcej spotkań i specjalnych wycieczek dla szkół z konkursami i realizacją programu lekcji historii.”

Odpowiedź: Jak wyżej.

18.

„Rozszerzony program a pytanie w ankiecie zostało zawężone, np; kino plenerowe z filmami z zakresu martyrologii Polaków ze szczególnym przedstawieniem informacji podyktowanych dla młodzieży jako plenerowe lekcje historii i konieczne spotkania z naukowcami IPN.”

Odpowiedź: Spotkania z naukowcami z IPN-u planujemy w ramach działania „Historyczny pomost”. Rozszerzoną formą konsultacji była druga forma, wypełnienie i odesłanie formularza.

19.

„strzelnica - może z różnymi historycznie rodzajami strzelb i historią danej broni”

Odpowiedź: Obecnie realizowany projekt zakłada zakup replik broni używanych w okresie funkcjonowania fortu, jako obiektu militarnego do odtwarzanych stanowisk artyleryjskich.

20.

„szeroka reklama w szkołach i na uczelniach”

Odpowiedź: Mamy w planach przeprowadzenie szerokiej kampanii reklamowej.

21.

„Ścieżka edukacyjna dla dzieci, zajęcia edukacyjne, inscenizacje.”

Odpowiedź: Proponujemy grę terenową „Odkrywca, zdobywca Fortu”.

22.

„Tak, rozszerzenie trasy o fosę i strzeleckie galerie przeciwskarpowe. W tym celu trzeba by było tylko uzupełnić braki kraty fortecznej na szczycie przeciwskarp, (np. w zamian za obecne ogrodzenie na koronie wałów). Odtworzenie działek (np. 3,7 cm Revoľverkanone Hotchkiss Grusson w kaponierach, jedno nawet wystarczy), wind i kolejki amunicyjnej na dnie fosy itp. Jak się uda znaleźć plany, to też Ringkanone i pozostałe działa: 9 cm, 12 cm i 15 cm.) A tak ogólnie, to i tak zrobiono kawał dobrej roboty, który zachęci do odwiedzenia fortu.”

Odpowiedź przy uwadze 14 i 19.

23.

„Usunięcie wszystkich wtórnych zabudów i zadaszeń na terenie całej fosy. Dodatkowo wskazane byłoby udostępnienie całości tych przestrzeni na wszystkie działania kulturalne i wystawy. Miejsce to po za historia martyrologiczna powinno przyciągać więcej młodych ludzi dlatego kluczowe jest poszukanie w tej olbrzymiej przestrzeni terenowej nowych pomysłów/atrakcji by odwiedzający przy okazji mogli poznać jego historię, a nie skupiać się jedynie na niej np. pomysł na opowiedzenie historii fortyfikacji całego miasta wydaje się być ciekawy i przyciągający. Każdy z fortu miał swoją historię ale nie ma miejsca, które to opisuje w szerszym kontekście: historia, rozwój, przebudowy i zmiany wszystkich fortów oraz układu fortyfikacyjnego Poznania. Zamieszczona cytadel a także nieistniejąca już rotunda na Ostrowie Tumskim.”

Odpowiedź: Realizacja projektu norweskiego umożliwi rekonstrukcję wewnętrznej architektury fortecznej. Natomiast elementy zewnętrznej nie istniejącej już lub poważnie zniszczonej architektury (np. dom walmistrza) będą odtworzone w aplikacji AR.

24.

„Więcej reklamy”

25.

„Nie mam”

26.

„Zainteresowanie młodych ludzi pytaniem, czy ich dziadkowie, pradziadkowie i inni członkowie rodziny z tego pokolenia byli więzieni w forcie VII.”

Odpowiedź: Fort udziela informacji na podstawie odtwarzanej kartoteki muzealnej więźniów.

27.

Zazaczyłem "międzynarodowe panele", jako konieczne dla szerzenia w świecie wiedzy o martyrologii Wielkopolan. Sądzę jednak, że wszelkie inne proponowane formy są bardzo ciekawe i godne poparcia. Dołączyłbym jeszcze silną promocję wystawy w szkołach.”

28.

„zrewitalizowanie ścieżek fortyfikacyjnych i panele międzynarodowe.”

Odpowiedź: Przewidziano w projekcie.

II. Uwagi z formularza 2. Wypełnienie formularza

1.

Zaproponowano zmianę w „Jazzowych dziadach” z obrzędu ludowego ze wschodnich kresów Rzeczypospolitej na obrzęd dotyczący Wielkopolski.

Odpowiedź: Pod wpływem konsultacji zmienimy nazwę wydarzenia na „Zaduszki Jazzowe”.

2.

Zaproponowano zmianę nazwy nowej ścieżki do zwiedzania z „Wybitni Wielkopolanie - ofiary obozu w Fortcie VII” na „Życie więźniów w Fortcie VII i szukanie nadziei”.

Odpowiedź: Ścieżka dotyczy faktów, jest oprowadzaniem merytorycznym.

3.

Zaproponowano zmianę z „Gra terenowa „Odkrywca, zdobywca Fortu” na gry terenowe „Odkrywca, zdobywca Fortu” i „Ucieczka z Fortu/przekazywanie informacji do lub z Fortu”

Odpowiedź: Niestety nie jest znany przypadek ucieczki z Fortu VII. Gra terenowa będzie dotyczyła tylko tematyki fortyfikacyjnej. Uważamy za niestosowne wykorzystanie formuły gry do opowiadania historii Fortu, jako obozu koncentracyjnego.

4.

Zaproponowano wyraźne zwiększenie powierzchni ekspozycji dotyczącej wypędzeń, ucieczek i deportacji. Zmianę zaproponował Społeczny Komitet Budowy Pomnika Wypędzonych w Poznaniu.

Odpowiedź: Brak wyeksponowania w ankiecie wspomnianej kwestii nie wynika z pominięcia jej w planach rozwojowych Muzeum Martyrologii Wielkopolan - Fort VII. Upamiętnienie tego aspektu tragicznych losów Wielkopolan podczas niemieckiej okupacji jest jednym z najważniejszych zadań Oddziału. Przygotowanie dużej ekspozycji stałej poświęconej temu zagadnieniu - trzykrotnie większej od obecnie prezentowanej wystawy - od dawna wpisane jest w program działania Muzeum. Gdyby Muzeum dysponowało środkami pozwalającymi na wyremontowanie kolejnych pomieszczeń Fortu VII z przeznaczeniem ich na cele ekspozycyjne, wystawa upamiętniająca dramat wypędzonych Wielkopolan byłaby jedną z pierwszych, nad którą pochyliłby się zespół.

5.

Zaproponowana zmiana dotyczy nazewnictwa koncertów – zaproponowano, żeby zmienić nazwę koncert na symfonię.

Odpowiedź: Koncerty będą miały charakter muzyki poważnej, lirycznej, z całą pewnością nie będą to koncerty muzyki rozrywkowej.

6.

Zaproponowano, żeby zrezygnować z udziału artystów europejskich w spektaklu multimedialnym, ze względu na możliwość nie zrozumienia w pełni kontekstu miejsca.

Odpowiedź: Fort VII jest miejscem o wyjątkowym charakterze i bardzo zależy nam na zachowaniu tego charakteru, a jednocześnie na propagowaniu go także w Europie.

7.

Zaproponowano wprowadzenie działań edukacyjnych opartych o historyczny kontekst, a dotyczących współczesnych wydarzeń np. uchodźców.

8.

Zaproponowano rezygnację z jazzu jako muzyki opowiadającej historię Fortu VII ze względu na pochodzenie tej formy muzycznej z „czerwonych dzielnic” USA.

Odpowiedź: W Polsce Jazz ma jednak inne konotacje i operuje odmienną symboliką, w latach pięćdziesiątych była to muzyka wolności. Stąd pragniemy pozostać przy tym rodzaju muzyki zmieniając jedynie nazwę z „Jazzowe dziady” na „Zaduszki jazzowe”.

Załącznik nr 3. Raport z ankiety